

Nr 883

av herrar Gustafsson i Byske och Johansson i Holmgården
om en översyn av bestämmelserna om flyttningsstöd.

Det råder allt större enighet om att en jämnare utveckling mellan olika landsdelar måste eftersträvas. Överexpansionen i storstadsområdena måste motverkas och sysselsättningsmöjligheter skapas i andra delar av landet. Till grund för denna målsättning ligger jämlikhets- och miljöpolitiska skäl, krav på beredskap, behovet av rekreationsmöjligheter, effektivare användning av resurser, motverkande av inflationstendenser och andra problem i stockningsområdena m. m.

Enligt centerns målsättning bör en sådan ökning av de regionalpolitiska insatserna genomföras att inte något län skall behöva räkna med befolkningsminskning till 1980 och att man bör sträva efter att en del av de flyttningsförluster som skogslänen gjort under 1960-talet skall kunna återvinnas.

Som ett led i ansträngningarna att uppnå en bättre regional balans har samhället satsat på lokalisering av företag till tätorter ute i landet. En strävan har varit att understödja utflyttning eller uppbyggande av förhållandevis stora företag för att ernå största möjliga effekt från sysselsättningssynpunkt.

Emellertid har det visat sig vara ganska stora initialsvårigheter att starta större företag i stödområdena på grund av svårigheten att redan från början få tillräckligt stor kärna av arbetskraft för att kunna påbörja en produktion. Arbetskraft finns på orten, men den måste omskolas och intrimmas. Detta tar lång tid. Ledig arbetskraft med lämplig yrkesutbildning finns inte i större omfattning på platsen; den har ju inte kunnat vänta på en osäker lokalisering utan sökt arbete där sysselsättning funnits.

Däremot visar det sig att det finns utbildad arbetskraft på många håll i landet som på senare tid flyttat från sin hemort men som gärna återvänder när fast arbete kan påräknas hemma. Det har under den allra senaste tiden kunnat noteras många säkra tecken på att denna vilja till återflyttning blivit alltmer bestämd, och många söker oupphörligt efter arbetstillfällen på sin tidigare hemort. Denna ökande viljeyttring bör enligt vår mening utnyttjas i syfte att åstadkomma ökad effekt i arbetet på regional utjämning.

Man skulle i avsevärd grad undanröja ett lokaliseringsföretags initialsvårigheter om man kunde räkna med denna tidigare utflyttade arbetskraft. Detta skulle öka benägenheten hos företag att starta verksamhet i stödområdet och därmed förstärka sysselsättningsmöjligheterna även för den arbetskraft som måste omskolas. Det finns därför anledning att verksamt stimulera arbetskraft som återvänder för att arbeta i lokalise-

ringsföretag och fylla det behov av yrkeskunnig arbetskraft företagen behöver särskilt vid igångsättning av sin verksamhet.

Enligt nu gällande bestämmelser om det s. k. flyttningsstödet kan stöd utgå till arbetstagare som har *kvalificerad* yrkesutbildning och fått stadigvarande anställning i yrket vid sådant nyetablerat eller utvidgat företag i ort inom det allmänna stödområdet som bedriver industriell eller industriliknande verksamhet, om arbetskraft med den behövliga utbildningen icke kan erhållas å orten (kungörelse 1970:180 § 58). Flyttningsstödet utgörs av respenning, bortavistelsebidrag och starthjälp.

Emellertid har det visat sig att detta stöd hittills fått ringa effekt.

Det förefaller som om tillämpningen av bestämmelsen är alltför rigorös och att med "kvalificerad yrkesutbildning" menas sådan utbildning att personer som har denna kan placeras i nyckelställning i arbetsledande funktioner.

Enligt vår mening bör bestämmelsen ändras så att personer som har yrkesutbildning eller sådan praktik att de kan ta anställning som t. ex. svetsare, svarvare, mekaniker, smidestekniker, maskinsnickare, målare o. d. bör få del av flyttningsstödet om de fått anställning i nyetablerat eller utvidgat företag inom allmänna stödområdet och motsvarande arbetskraft ej finns å orten där företaget är förlagt.

Vidare anser vi att en verkningsfull upplysningskampanj bör bedrivas omkring de möjligheter som finns att erhålla stöd för flyttning till arbetsuppgifter i stödområdet. Den upplysningsverksamhet som hittills förekommer på detta område är enligt vår mening bristfällig. Uppgifter i tidningen Arbetsmarknaden t. ex. når inte ut till den stora allmänheten. Om man vill uppnå verklig effekt på de lokaliseringspolitiska åtgärderna och uppnå en dämpning av storstadsexpansionen till förmån för återuppbyggnad i de län som länge haft folkminskning, är den härövan påtalade viljeinriktningen för en återflyttning en stark drivkraft, som bör användas och förstärkas. En särskild kampanj för upplysning om de möjligheter till samhällsstöd för återflyttning som finns bör genomföras.

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om

1. att en översyn av bestämmelserna om flyttningsstöd i enlighet med vad i motionen anförts sker,
2. att en ökad information kommer till stånd om de stödmöjligheter som står till buds vid arbetstagares flyttning till anställning inom allmänna stödområdet.

Stockholm den 25 januari 1974

NILS-ERIC GUSTAFSSON (c)
i Byske

FILIP JOHANSSON (c)
i Holmgården